

2024/825

6.3.2024

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2024/825

z 28. februára 2024,

ktorou sa menia smernice 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o posilnenie postavenia spotrebiteľov v rámci zelenej transformácie prostredníctvom lepšej ochrany pred nekalými praktikami a prostredníctvom lepšieho informovania

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) S cieľom prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu na základe vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa a ochrany životného prostredia, a dosiahnuť pokrok v zelenej transformácii je nevyhnutné, aby spotrebiteľia mohli prijímať informované rozhodnutia o nákupe, a tým prispievať k udržateľnejším modelom spotreby. To znamená, že obchodníci sú povinní poskytovať jasné, relevantné a spoľahlivé informácie. Do spotrebiteľského práva Únie by sa preto mali zaviesť osobitné pravidlá na riešenie nekalých obchodných praktík, ktoré zavádzajú spotrebiteľov a bránia im prijímať rozhodnutia predstavujúce udržateľnú spotrebu, akými sú praktiky spojené s predčasným zastarávaním tovaru, klamlivými tvrdeniami týkajúcimi sa životného prostredia („zelené vymývanie mozgov“), so zavádzajúcimi informáciami o sociálnych charakteristikách výrobkov alebo podnikov obchodníkov alebo s netransparentnými a nedôveryhodnými značkami udržateľnosti. Uvedené pravidlá príslušným vnútroštátnym orgánom umožnia účinne riešiť takéto praktiky. Zabezpečenie toho, aby tvrdenia týkajúce sa životného prostredia boli správne, zrozumiteľné a spoľahlivé, umožní obchodníkom pôsobiť za rovnakých podmienok a umožní spotrebiteľom vybrať si výrobky, ktoré sú naozaj lepšie pre životné prostredie ako konkurenčné výrobky. To podporí hospodársku súťaž, ktorá povedie k environmentálne udržateľnejším výrobkom, čím sa zmiernia negatívne vplyvy na životné prostredie.
- (2) Uvedené nové pravidlá by sa mali zaviesť zmenou článkov 6 a 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES ⁽³⁾, pokiaľ ide o obchodné praktiky, ktoré sa na základe individuálneho posúdenia považujú za klamlivé, a preto zakázané, a zmenou prílohy I k smernici 2005/29/ES spočívajúcej v pridaní konkrétnych nekalých praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za klamlivé, a preto zakázané. Ako už je stanovené v smernici 2005/29/ES, stále by malo byť možné považovať obchodnú praktiku za nekalú na základe článkov 5 až 9 uvedenej smernice, aj keď táto konkrétna praktika nie je uvedená ako nekalá obchodná praktika v prílohe I k smernici 2005/29/ES.
- (3) Aby sa spotrebiteľom umožnilo prijímať informovanejšie rozhodnutia, a tým stimulovať dopyt po udržateľnejšom tovare a jeho ponuku, nemali by byť uvádzaní do omylu, pokiaľ ide o environmentálne alebo sociálne charakteristiky alebo aspekty obehovosti výrobku, ako je životnosť, opraviteľnosť alebo recyklovateľnosť, a to prostredníctvom celkovej prezentácie výrobku. Článok 6 ods. 1 smernice 2005/29/ES by sa preto mal zmeniť doplnením environmentálnych a sociálnych charakteristík a aspektov obehovosti do zoznamu hlavných

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 443, 22.11.2022, s. 75.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 17. januára 2024 (zatiaľ neverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 20. februára 2024.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“) (Ú. v. EÚ L 149, 11.6.2005, s. 22).

charakteristík výrobku, pri ktorých možno praktiky obchodníka považovať za klamlivé, a to na základe individuálneho posúdenia. Informácie poskytované obchodníkmi o sociálnych charakteristikách výrobku v celom jeho hodnotovom reťazci sa môžu týkať napríklad kvality a spravodlivosti pracovných podmienok príslušných pracovníkov, ako sú primerané mzdy, sociálna ochrana, bezpečnosť pracovného prostredia a sociálny dialóg. Takéto informácie sa môžu týkať aj dodržiavania ľudských práv, rovnakého zaobchádzania a rovnakých príležitostí pre všetkých, vrátane rodovej rovnosti, inklúzie a rozmanitosti; príspevkov na sociálne iniciatívy alebo etických záväzkov, ako sú dobré životné podmienky zvierat. Environmentálne a sociálne charakteristiky výrobku možno chápať v širšom zmysle, ktorý zahŕňa environmentálne a sociálne aspekty, vplyv a výkonnosť výrobku.

- (4) Tvrdenia týkajúce sa životného prostredia, najmä v súvislosti s klímou, sa čoraz častejšie vzťahujú na budúce správanie spočívajúce v prechode na uhlíkovú alebo klimatickú neutralitu či v podobnom ciele, ktorý sa má dosiahnuť do určitého dátumu. Takýmito tvrdeniami vyvolávajú obchodníci dojem, že spotrebiteľia zakúpením ich výrobkov prispievajú k nízkouhlíkovému hospodárstvu. V záujme zabezpečenia správnosti a dôveryhodnosti takýchto tvrdení by sa mal článok 6 ods. 2 smernice 2005/29/ES zmeniť tak, aby sa takéto tvrdenia na základe individuálneho posúdenia zakázali, ak nie sú podporené jasnými, objektívnymi, verejne dostupnými a overiteľnými záväzkami a cieľmi, ktoré prijal obchodník a ktoré sú uvedené v podrobnom a realistickom pláne vykonávania, v ktorom sa uvádza, ako sa uvedené záväzky a ciele dosiahnu, a v ktorom sú na uvedený účel pridelené zdroje. Uvedený plán vykonávania by mal obsahovať všetky relevantné prvky potrebné na splnenie záväzkov, ako sú rozpočtové zdroje a technologický vývoj, ak je to vhodné a v súlade s právom Únie. Takéto tvrdenia by mal overovať aj odborník tretej strany, ktorý by mal byť nezávislý od obchodníka, bez akéhokoľvek konfliktu záujmov, so skúsenosťami a kompetenciami v environmentálnych otázkach a ktorý by mal mať možnosť pravidelne monitorovať pokrok obchodníka pri plnení záväzkov a cieľov vrátane míľnikov na ich dosiahnutie. Obchodníci by mali zabezpečiť, aby spotrebiteľia mali k dispozícii pravidelné zistenia odborníka tretej strany.
- (5) Ďalšou potenciálne klamlivou obchodnou praktikou, ktorá sa má pridať k osobitným praktikám uvedeným v článku 6 ods. 2 smernice 2005/29/ES, je propagácia takých prínosov pre spotrebiteľov, ktoré sú irelevantné a priamo nesúvisia so žiadnou vlastnosťou daného konkrétneho výrobku alebo podniku a ktoré by mohli spotrebiteľov uviesť do omylu, že sú z hľadiska spotrebiteľov, životného prostredia alebo spoločnosti výhodnejšie ako iné výrobky alebo podniky obchodníkov rovnakého druhu, napríklad tvrdenie, že konkrétna značka balenej vody neobsahuje lepek, alebo tvrdenie, že hárký papiera neobsahuje plast.
- (6) Porovnávanie výrobkov na základe ich environmentálnych alebo sociálnych charakteristík alebo aspektov obehovosti, ako je životnosť, opraviteľnosť alebo recyklovateľnosť, je čoraz bežnejšou marketingovou technikou, ktorá by mohla zavádzať spotrebiteľov, ktorí nie sú vždy schopní posúdiť spoľahlivosť týchto informácií. V záujme zabezpečenia toho, aby sa takýmito porovnaniami neuvádzali spotrebiteľia do omylu, by sa mal zmeniť článok 7 smernice 2005/29/ES, a to tak, aby sa od obchodníkov vyžadovalo, aby spotrebiteľom poskytovali informácie o metóde porovnávania, výrobkoch, ktoré sú predmetom porovnávania, a dodávateľoch týchto výrobkov, a o opatreniach na zabezpečenie aktualizácie informácií. Tým by sa malo zabezpečiť, že spotrebiteľia budú pri spoliehaní sa na takéto porovnania prijímať kvalifikovanejšie rozhodnutia o obchodných transakciách. Malo by sa zabezpečiť, aby takéto porovnania boli objektívne, čiže by sa mali porovnávať výrobky s rovnakou funkciou, na základe použitia spoločnej metódy a spoločných predpokladov a porovnávať by sa mali podstatné a overiteľné vlastnosti porovnávaných výrobkov.
- (7) Značky udržateľnosti sa môžu týkať mnohých charakteristík výrobku, procesu alebo podniku a je nevyhnutné zabezpečiť ich transparentnosť a dôveryhodnosť. Zobrazovanie značiek udržateľnosti, ktoré sa nezakladajú na certifikačnom systéme alebo ktoré neboli stanovené subjektmi verejného sektora, by sa preto malo zakázať pridaním týchto praktík do zoznamu v prílohe I k smernici 2005/29/ES. Pred zobrazením značky udržateľnosti by mal obchodník zabezpečiť, aby podľa verejne dostupných podmienok certifikačného systému spĺňala minimálne podmienky transparentnosti a dôveryhodnosti vrátane existencie objektívneho monitorovania súladu s požiadavkami systému. Takéto monitorovanie by mala vykonávať tretia strana, ktorej spôsobilosť a nezávislosť od vlastníka systému ako aj obchodníka sú zabezpečené na základe medzinárodných, únijných alebo vnútroštátnych noriem a postupov, napríklad preukázaním súladu s príslušnými medzinárodnými normami, ako je ISO 17065 „Posudzovanie zhody – Požiadavky na orgány certifikujúce výrobky, procesy a služby“, alebo prostredníctvom

mechanizmov stanovených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ⁽⁴⁾. Zobrazovanie značiek udržateľnosti je naďalej možné bez systému certifikácie, keď takéto značky stanovil verejný orgán, alebo ak sa v súlade s článkom 35 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ⁽⁵⁾ (EÚ) č. 1169/2011 využívajú ďalšie formy vyjadrenia a prezentácie potravín.

Príkladmi značiek udržateľnosti stanovených orgánmi verejnej moci sú logá udelené v súlade s požiadavkami nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 ⁽⁶⁾ alebo (ES) č. 66/2010 ⁽⁷⁾. Niektoré certifikačné známky, v zmysle vymedzenia v článku 27 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2436 ⁽⁸⁾, môžu fungovať aj ako značky udržateľnosti, ak propagujú výrobok, proces alebo podnik napríklad s odkazom na jeho environmentálne alebo sociálne charakteristiky alebo oboje. Obchodník by mal mať možnosť zobrazovať takéto certifikačné známky len vtedy, ak ich zaviedli orgány verejnej moci alebo sú založené na certifikačnom systéme. Uvedeným pravidlom sa dopĺňa príloha I bod 4 k smernici 2005/29/ES, ktorým sa zakazuje tvrdiť, že obchodník, obchodné praktiky obchodníka alebo výrobok boli schválené, potvrdené alebo povolené orgánom verejnej moci alebo súkromným subjektom, ak to tak nie je, alebo takéto tvrdenie bez toho, že by produkt splňal podmienky schválenia, potvrdenia alebo povolenia. Dobrovoľné trhové normy a dobrovoľné verejné normy pre zelené a udržateľné dlhopisy sa primárne nezameriavajú na retailových investorov a podliehajú osobitným právnym predpisom. Z uvedených dôvodov by sa tieto normy nemali považovať za značky udržateľnosti podľa tejto smernice. Je dôležité, aby verejné orgány v čo najväčšej miere a v súlade s právom Únie podporovali opatrenia na uľahčenie prístupu k značkám udržateľnosti pre malé a stredné podniky.

- (8) V prípadoch, keď je zobrazenie značky udržateľnosti sprevádzané obchodnou komunikáciou, z ktorej vyplýva alebo ktorou sa vytvára dojem, že výrobok má pozitívny alebo nulový vplyv na životné prostredie, prípadne životné prostredie poškodzuje menej ako konkurenčné výrobky, by sa mala aj táto značka udržateľnosti považovať za tvrdenie týkajúce sa životného prostredia.
- (9) Príloha I k smernici 2005/29/ES by sa mala takisto zmeniť tak, aby sa v nej zakazovalo uvádzanie všeobecného tvrdenia týkajúceho sa životného prostredia bez toho, aby bolo tvrdenie podložené uznanými vynikajúcimi environmentálnymi vlastnosťami. Príklady všeobecných tvrdení týkajúcich sa životného prostredia zahŕňajú vyhlásenia „šetrné k životnému prostrediu“, „environmentálne vhodné“, „zelené“, „priateľské k prírode“, „ekologické“, „environmentálne správne“, „šetrné ku klíme“, „neškodiacie životnému prostrediu“, „nízkouhlíkové“, „energeticky účinné“, „biologicky rozložiteľné“, „bio“ alebo podobné vyhlásenia, z ktorých vyplýva alebo ktorými sa vytvára dojem vynikajúcich environmentálnych vlastností. Takéto všeobecné tvrdenia týkajúce sa životného prostredia by sa mali zakázať, keď nemožno preukázať uznané vynikajúce environmentálne vlastnosti. Vždy vtedy, keď sa špecifikácia tvrdenia týkajúceho sa životného prostredia uvedie jasne a dôrazne v tom istom komunikačnom prostriedku, napríklad v tom istom reklamnom spote, na obale výrobku alebo v internetovom predajnom rozhraní, tvrdenie týkajúce sa životného prostredia sa nepovažuje za všeobecné tvrdenie týkajúce sa životného prostredia. Tvrdenie o „obaloch šetrných ku klíme“ by napríklad predstavovalo všeobecné tvrdenie, zatiaľ čo tvrdenie, že 100 % energie použitej na výrobu týchto obalov pochádza z obnoviteľných zdrojov, by predstavovalo špecifické tvrdenie, na ktoré by sa tento zákaz nevzťahoval, a to bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia smernice 2005/29/ES, ktoré by sa na tieto špecifické tvrdenia naďalej vzťahovali. Okrem toho tvrdenie v písomnej forme alebo ústne v kombinácii s implicitnými tvrdeniami, ako sú farby alebo obrázky, by mohlo predstavovať všeobecné tvrdenie týkajúce sa životného prostredia.

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 30).

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18).

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES (Ú. v. EÚ L 342, 22.12.2009, s. 1).

⁽⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 z 25. novembra 2009 o environmentálnej značke EÚ (Ú. v. EÚ L 27, 30.1.2010, s. 1).

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2436 zo 16. decembra 2015 o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známok (Ú. v. EÚ L 336, 23.12.2015, s. 1).

- (10) Uznané vynikajúce environmentálne vlastnosti možno preukázať súladom s nariadením (ES) č. 66/2010 alebo s oficiálne uznávanými systémami environmentálneho označovania EN ISO 14024 v členských štátoch alebo tým, že zodpovedajú najlepším environmentálnym vlastnostiam v rámci konkrétnych environmentálnych charakteristík podľa iných platných právnych predpisov Únie, napríklad triedy A v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369⁽⁹⁾. Uznané vynikajúce environmentálne vlastnosti by mali byť relevantné pre celé tvrdenie. Napríklad všeobecné tvrdenie týkajúce sa životného prostredia ako je „energeticky účinné“ by sa mohlo podložiť uznanými vynikajúcimi environmentálnymi vlastnosťami v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1369. Na druhej strane všeobecné tvrdenie týkajúce sa životného prostredia ako je „biologicky rozložiteľné“ nemožno podložiť uznanými vynikajúcimi environmentálnymi vlastnosťami v súlade s nariadením (ES) č. 66/2010, keďže v konkrétnych kritériách environmentálnej značky EÚ vzťahujúcich sa na predmetný výrobok neexistujú žiadne požiadavky na biologickú rozložiteľnosť. Podobne by obchodník nemal uvádzať všeobecné tvrdenie, ako napríklad „vedomé“, „udržateľné“ alebo „zodpovedné“, výlučne na základe uznávaných vynikajúcich environmentálnych vlastností, pretože takéto tvrdenia sa okrem environmentálnych charakteristík týkajú aj iných charakteristík, ako sú sociálne charakteristiky.
- (11) Ďalšou klamlivou obchodnou praktikou, ktorá by sa mala zakázať za každých okolností, a teda pridať do zoznamu v prílohe I k smernici 2005/29/ES, je používanie tvrdenia týkajúceho sa životného prostredia na celý výrobok alebo celý podnik obchodníka, keď sa v skutočnosti týka iba určitého aspektu výrobku alebo konkrétnej, nereprezentatívnej činnosti podnikania obchodníka. Uvedený zákaz by sa uplatňoval napríklad vtedy, keď sa výrobok predáva ako „vyrobený z recyklovaného materiálu“, čo vytvára dojem, že celý výrobok je vyrobený z recyklovaného materiálu, pričom v skutočnosti je z neho vyrobený iba obal, alebo keď obchodník vytvára dojem, že využíva len obnoviteľné zdroje energie, pričom v skutočnosti niektoré podnikateľské prevádzky obchodníka stále používajú fosílnu palivú. Preto by sa zákazom nemalo obchodníkovi brániť v tom, aby uvádzal tvrdenia týkajúce sa životného prostredia o svojom celom podniku za predpokladu, že sú uvedené tvrdenia presné a overiteľné a že neprecaňujú prínos pre životné prostredie, ako by to bolo v prípade druhého z uvedených príkladov, ak by tento obchodník mal uviesť pokles používania fosílnych palív pre svoj podnik ako celok.
- (12) Je mimoriadne dôležité zakázať uvádzanie tvrdení, založených na kompenzácii emisií skleníkových plynov, o tom, že výrobok, či už tovar alebo služba, má neutrálny, znížený alebo pozitívny vplyv na životné prostredie z hľadiska emisií skleníkových plynov. Takéto tvrdenia by sa mali zakázať za každých okolností, a mali by sa doplniť do zoznamu v prílohe I k smernici 2005/29/ES, pretože uvádzajú spotrebiteľov do omylu v tom zmysle, že títo sa domnievajú, že tieto tvrdenia sa týkajú samotného výrobku alebo dodávky a výroby uvedeného výrobku, alebo pretože u spotrebiteľov vyvolávajú falošný dojem, že spotreba tohto výrobku nemá vplyv na životné prostredie. Príkladmi takýchto tvrdení sú tvrdenia ako „klimaticky neutrálné“, „certifikované CO₂ neutrálné“, „uhlíkovo pozitívne“, „s kompenzáciou vo vzťahu ku klíme“, „znížený vplyv na klímu“ a „znížená stopa CO₂“. Takéto tvrdenia by sa mali povoliť len vtedy, ak sú založené na skutočnom vplyve životného cyklu príslušného výrobku a nie sú založené na kompenzácii emisií skleníkových plynov mimo hodnotového reťazca výrobku, keďže prvé a druhé nie je rovnocenné. Takýto zákaz by spoločnostiam nemal brániť v tom, aby propagovali svoje investície do environmentálnych iniciatív vrátane projektov uhlíkových kreditov, pokiaľ takéto informácie poskytujú spôsobom, ktorý nie je zavádzajúci, a ktorý spĺňa požiadavky stanovené v práve Únie.
- (13) Ďalšie požiadavky na tvrdenia týkajúce sa životného prostredia sa musia stanoviť v osobitných právnych aktoch Únie. Tieto nové požiadavky budú prispievať k plneniu cieľa oznámenia Komisie z 11. decembra 2019 o Európskej zelenej dohode umožniť kupujúcim prijímať udržateľnejšie rozhodnutia a znižovať riziko zeleného vymývania mozgov prostredníctvom spoľahlivých, porovnateľných a overiteľných informácií.
- (14) Uvádzanie tovaru na trh v členských štátoch ako identického, hoci má v skutočnosti podstatne odlišné zloženie alebo podstatne odlišné charakteristiky, by mohlo zavádzať spotrebiteľov a priviesť ich k prijatiu rozhodnutia o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobili. Takéto marketingové praktiky sú výslovne upravené v článku 6 ods. 2 písm. c) smernice 2005/29/ES zavedenou smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161⁽¹⁰⁾, ktorú členské štáty museli uplatňovať od 28. mája 2022. Komisia v roku 2024 posúdi uplatňovanie smernice (EÚ)

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369 zo 4. júla 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre energetické označovanie a zrušuje smernica 2010/30/EÚ (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161 z 27. novembra 2019, ktorou sa menia smernica Rady 93/13/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES, 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o lepšie presadzovanie a modernizáciu predpisov Únie v oblasti ochrany spotrebiteľa (Ú. v. EÚ L 328, 18.12.2019, s. 7).

2019/2161 vrátane článku 6 ods. 2 písm. c) smernice 2005/29/ES a to, či by sa na tieto praktiky mali vzťahovať prísnejšie požiadavky vrátane zákazu uvedeného v prílohe I, a podá o tom správu. Nové ustanovenia proti praktikám zeleného vymývania mozgov v tejto smernici by sa mali uplatňovať aj na také praktiky, keď sa verzie toho istého výrobku uvádzajú na trh ako identické v rôznych členských štátoch napriek výrazným rozdielom, ako sa uvádza v článku 6 ods. 2 písm. c) smernice 2005/29/ES.

- (15) Prezentovanie požiadaviek, ktoré sú uložené v právnych predpisoch na všetky výrobky v príslušnej kategórii výrobkov na trhu Únie vrátane dovezených výrobkov ako charakteristických vlastností ponuky obchodníka by sa malo za všetkých okolností zakázať, a teda pridať do zoznamu v prílohe I k smernici 2005/29/ES. Tento zákaz by sa mal vzťahovať napríklad na situáciu, keď obchodník inzeruje, že daný výrobok neobsahuje konkrétnu chemickú látku, pričom uvedená látka je už zakázaná zákonom pre všetky výrobky v rámci danej kategórie výrobkov v Únii. Naopak, zákaz by sa nemal týkať obchodných praktík, ktorými sa podporuje súlad obchodníkov alebo výrobkov s právnymi požiadavkami, ktoré sa uplatňujú iba na niektoré výrobky, nie však na ostatné konkurenčné výrobky z tej istej kategórie na trhu Únie, akými sú výrobky s pôvodom mimo Únie. Mohlo by sa stať, že určité výrobky na trhu musia spĺňať určité právne požiadavky, zatiaľ čo iné výrobky v tej istej kategórii výrobkov nemusia spĺňať uvedené požiadavky. Napríklad, pokiaľ ide o rybárske produkty vyrobené udržateľným spôsobom v súlade s právom Únie, bolo by povolené propagovať charakteristiky týkajúce sa udržateľnosti tých produktov, ktoré sú v súlade s právnymi požiadavkami Únie, ak sa od rybárskych produktov pochádzajúcich z tretích krajín ponúkaných na trhu Únie nevyžaduje, aby boli v súlade s právnymi požiadavkami Únie.
- (16) V záujme zlepšenia blaha spotrebiteľov by sa mali zmenami smernice 2005/29/ES odstrániť aj viaceré praktiky spojené s predčasným zastarávaním vrátane praktík plánovaného predčasného zastarávania, ktorými sa rozumie obchodná politika zahŕňajúca zámerné plánovanie alebo navrhovanie výrobku s obmedzenou životnosťou tak, aby bol po určitom období zastaraný alebo nefunkčný, alebo po vopred stanovenej intenzite používania. Kúpa výrobkov, pri ktorých sa očakáva dlhšia životnosť, než akú v skutočnosti majú, poškodzuje spotrebiteľov. Ďalej majú praktiky predčasného zastarávania celkovo negatívny vplyv na životné prostredie v podobe zvýšeného objemu odpadu a zvýšenej spotreby energie a materiálov. Poskytovaním informácií o praktikách predčasného zastarávania sa teda pravdepodobne zníži aj objem odpadu, čím sa prispeje k udržateľnejšej spotrebe.
- (17) Podľa prílohy I k smernici 2005/29/ES by sa malo takisto zakázať zamlčať spotrebiteľom informácie o skutočnosti, že softvérová aktualizácia bude mať negatívny vplyv na fungovanie tovaru obsahujúceho digitálne prvky alebo na používanie digitálneho obsahu alebo digitálnych služieb. Vo všeobecnosti sa očakáva, že obchodníci zodpovední za vývoj softvérových aktualizácií majú takéto informácie, zatiaľ čo v iných prípadoch sa môžu obchodníci odvolávať na spoľahlivé informácie poskytnuté napríklad vývojármi softvéru, dodávateľmi alebo príslušnými vnútroštátnymi orgánmi. Ak sa napríklad spotrebiteľia vyzývajú na aktualizáciu operačného systému v smartfóne, obchodník by nemal zamlčať spotrebiteľovi informácie o tom, že táto aktualizácia bude mať negatívny vplyv na fungovanie niektorých vlastností smartfónu, ako je batéria, výkon určitých aplikácií alebo spôsobí úplné spomalenie smartfónu. Zákaz sa by sa mal vzťahovať na všetky aktualizácie vrátane bezpečnostných aktualizácií a aktualizácií funkcií. V prípade aktualizácií vrátane bezpečnostných aktualizácií, ktoré sú potrebné na zachovanie súladu tovaru, digitálneho obsahu a digitálnej služby, by sa mal uplatňovať článok 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770⁽¹⁾ a článok 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771⁽²⁾. Nie je tým dotknutý článok 19 smernice (EÚ) 2019/770.

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019, s. 1).

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES a zrušuje smernica 1999/44/ES (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019, s. 28).

- (18) Softvérové aktualizácie, ktoré sú bezpečnostnými aktualizáciami, sú potrebné na bezpečné používanie výrobku, zatiaľ čo aktualizácie súvisiace so zlepšovaním vlastností funkcií nie sú potrebné. Smernica 2005/29/ES by preto mala zakázať prezentáciu softvérovej aktualizácie ako potrebnej na zachovanie súladu výrobku, ak sa uvedenou aktualizáciou zlepšia len vlastnosti funkcií.
- (19) Obchodná komunikácia o tovare, ktorý obsahuje vlastnosť zavedenú na obmedzenie jeho životnosti, predstavuje obchodnú praktiku, ktorá poškodzuje spotrebiteľov a životné prostredie, pretože podporuje predaj takéhoto tovaru, čo vedie k vyšším nákladom pre spotrebiteľov a k zbytočnému využívaniu zdrojov, vzniku odpadu a emisiám skleníkových plynov. Takáto obchodná komunikácia by sa preto mala zakázať, ak má obchodník k dispozícii informácie o vlastnosti a jej účinkoch na životnosť tovaru. Príkladom takejto vlastnosti by mohol byť softvér, ktorý po určitom období prestane fungovať alebo ktorým sa zníži úroveň funkčnosti tovaru, prípadne časť hardvéru, ktorá je navrhnutá tak, aby sa po určitom období pokazila. Mohlo by ísť aj o konštrukčnú alebo výrobnú chybu, ktorá napriek tomu, že nebola zavedená ako vlastnosť na tento účel, vedie k predčasnému zlyhaniu tovaru, ak sa neodstráni po tom, ako obchodník získa informácie o existencii a účinku vlastnosti. V súvislosti s uvedeným zákazom obchodná komunikácia zahŕňa komunikáciu určenú na priamu alebo nepriamu propagáciu tovaru. Výroba tovaru a jeho sprístupnenie na trh nepredstavuje obchodnú komunikáciu. Cieľom uvedeného zákazu by malo byť zahrnutie najmä obchodníkov, ktorí sú zároveň výrobcami tovaru, keďže sú to práve oni, ktorí určujú životnosť tovaru.

Vo všeobecnosti teda, keď sa zistí, že tovar sa vyznačuje vlastnosťou obmedzujúcou jeho životnosť, od výrobcu daného tovaru by sa malo očakávať, že si je vedomý uvedeného zákazu a jeho vplyvu na životnosť tohto tovaru. Uvedený zákaz by sa však mal vzťahovať na obchodníkov, ktorí nie sú výrobcami tovaru, ako napríklad predávajúci, ak majú k dispozícii spoľahlivé informácie o vlastnosti a jej vplyve na životnosť, ako napríklad vyhlásenie príslušného vnútroštátneho orgánu alebo informácie poskytnuté výrobcom. Zákaz by sa mal preto uplatňovať hneď, ako sa obchodníkovi poskytnú tieto informácie, a to bez ohľadu na to, či sú mu dané informácie skutočne známe, napríklad ak ich neberie do úvahy. Na to, aby sa takáto obchodná praktika považovala za nekalú, by nemalo byť potrebné preukázať, že účelom vlastnosti je motivovať k výmene príslušného tovaru, ale stačilo by preukázať, že vlastnosť bola zavedená na obmedzenie životnosti tovaru. Tento zákaz dopĺňa a neovplyvňuje prostriedky nápravy, ktoré majú k dispozícii spotrebiteľia v prípade nesúladu podľa smernice (EÚ) 2019/771. Použitie vlastností, ktorými sa obmedzuje životnosť tovaru, by sa malo odlišiť od výrobných postupov, pri ktorých sa používajú materiály alebo procesy všeobecne nízkej kvality, ktoré majú za následok obmedzenú životnosť tovaru. Nedostatočný súlad tovaru, ktorý je výsledkom použitia materiálov alebo procesov nízkej kvality, by sa mal naďalej riadiť pravidlami, ktoré sa týkajú súladu tovaru, stanovenými v smernici (EÚ) 2019/771.

- (20) Ďalšou praktikou, ktorá by sa mala v prílohe I k smernici 2005/29/ES zakázať, je praktika nepravdivého tvrdenia, že tovar má určitú životnosť z hľadiska času alebo intenzity používania za bežných podmienok používania. Môže sa napríklad vyskytnúť vtedy, ak obchodník informuje spotrebiteľa, že práčka má vydržať určitý počet pracích cyklov v súlade s bežným očakávaným používaním uvedeným v návode, pričom pri jej skutočnom používaní za predpísaných podmienok sa ukáže, že to tak nie je. Takéto tvrdenia vo veľkej miere uvádzajú výrobcovia, keďže sú to práve oni, ktorí určujú životnosť tovaru. Vo všeobecnosti sa teda očakáva, že obchodníci, ktorí sú aj výrobcami tovaru, vedia o nepravdivých tvrdeniach týkajúcich sa životnosti tovaru, zatiaľ čo iní obchodníci, ako napríklad predávajúci, by mali vychádzať zo spoľahlivých informácií, ktoré majú k dispozícii, napríklad z vyhlásenia príslušného vnútroštátneho orgánu alebo informácií poskytnutých výrobcom. Nedostatočný súlad tovaru, ktorý je výsledkom príležitostných chýb pri výrobe tovaru, by sa mal naďalej riadiť pravidlami, ktoré sa týkajú súladu tovaru, stanovenými v smernici (EÚ) 2019/771.
- (21) Podobne by sa mala príloha I k smernici 2005/29/ES zmeniť tak, aby sa v nej zakazovala prezentácia výrobkov ako umožňujúcich opravu, ak takáto oprava v skutočnosti nie je možná.
- (22) Zákazom uvedených praktík v súvislosti so životnosťou a s opraviteľnosťou uvedeným v smernici 2005/29/ES by sa orgánom na ochranu spotrebiteľa v členských štátoch poskytol ďalší nástroj presadzovania práva na lepšiu ochranu záujmov spotrebiteľov v prípadoch, keď obchodníci nedodržia požiadavky na životnosť a opraviteľnosť tovaru podľa práva Únie týkajúceho sa konkrétnych výrobkov.

- (23) Ďalšou praktickou spojenou s predčasným zastarávaním, ktorá by mala byť zakázaná a pridaná do zoznamu v prílohe I k smernici 2005/29/ES, je navádzanie spotrebiteľa na výmenu alebo doplnenie spotrebného materiálu výrobku skôr, ako by to inak bolo potrebné z technických dôvodov. Takéto praktiky uvádzajú spotrebiteľa do omylu, že tovar už nebude fungovať, ak sa nevymení spotrebný materiál, a tak spotrebiteľa navádzajú na nákup väčšieho množstva spotrebného materiálu, ako je nevyhnutné. Zakázať by sa mala napríklad praktika, pri ktorej sa prostredníctvom nastavení tlačiarne nalieha na spotrebiteľa, aby vymenil tonery, pričom ešte nie sú prázdne, čím sa stimuluje nákup ďalších tonerov.
- (24) Príloha I k smernici 2005/29/ES by sa takisto mala zmeniť tak, aby sa v nej zakazovalo zamlčanie informácií spotrebiteľovi o poškodení funkčnosti tovaru pri použití spotrebného materiálu, náhradných dielov alebo príslušenstva, ktoré nedodáva pôvodný výrobca. Ak je napríklad tlačiareň navrhnutá takým spôsobom, aby sa jej funkčnosť obmedzila, ak sa nepoužijú tonery od pôvodného výrobcu tlačiarne, uvedené informácie by nemali byť pred spotrebiteľom skryté, pretože takáto praktika by mohla viesť spotrebiteľa do omylu tým, že by si mohol zakúpiť alternatívny toner, ktorý s danou tlačiarňou nemožno použiť, čo by malo za následok zbytočné toky odpadu alebo dodatočné náklady pre spotrebiteľa. Podobne, ak je inteligentné zariadenie navrhnuté takým spôsobom, aby sa obmedzila jeho funkčnosť v prípade použitia nabíjačiek alebo náhradných dielov od iného ako pôvodného výrobcu, uvedené informácie by sa v čase nákupu nemali pred spotrebiteľom skrývať. Malo by sa tiež zakázať zavádzať spotrebiteľa, aby sa domnieval, že použitie spotrebného materiálu, náhradných dielov alebo príslušenstva od iného ako pôvodného výrobcu naruší funkčnosť tovaru, keď to tak nie je. Vo všeobecnosti sa očakáva, že obchodníci, ktorí sú zároveň výrobcami tovaru, majú tieto informácie, zatiaľ čo iní obchodníci, ako napríklad predávajúci, by mali vychádzať zo spoľahlivých informácií, ktoré majú k dispozícii, napríklad na základe vyhlásenia príslušného vnútroštátneho orgánu alebo informácií poskytnutých výrobcom.
- (25) S cieľom zaistiť, aby mohli spotrebiteľia prijímať kvalifikovanejšie rozhodnutia a aby sa stimuloval dopyt po trvanlivejšom tovare a zvýšila jeho ponuka, by sa mali pred uzavretím zmluvy poskytnúť osobitné informácie o životnosti a opraviteľnosti výrobku v prípade všetkých druhov tovaru. Okrem toho, pokiaľ ide o tovar obsahujúci digitálne prvky, digitálny obsah a digitálne služby, spotrebiteľia by mali byť informovaní o období, počas ktorého sú bezplatné softvérové aktualizácie k dispozícii. Preto by sa mala smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ⁽¹³⁾ zmeniť tak, aby sa podľa nej spotrebiteľom museli poskytnúť predzmluvné informácie o životnosti, opraviteľnosti a dostupnosti aktualizácií. Informácie by sa mali spotrebiteľom poskytovať jasne a zrozumiteľne a v súlade s požiadavkami na prístupnosť podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882⁽¹⁴⁾. Povinnosť poskytovať tieto informácie spotrebiteľom dopĺňa a neovplyvňuje práva spotrebiteľov uvedené v smerniciach (EÚ) 2019/770 a (EÚ) 2019/771.
- (26) Dobrým ukazovateľom životnosti tovaru je obchodná záruka výrobcu týkajúca sa životnosti v zmysle článku 17 smernice (EÚ) 2019/771. Obchodná záruka výrobcu týkajúca sa životnosti je záväzok výrobcu voči spotrebiteľovi týkajúci sa životnosti tovaru. Konkrétne ide o záväzok, že tovar si zachová svoje požadované funkcie a vlastnosti pri bežnom používaní. S cieľom informovať spotrebiteľov o tom, že v prípade daného tovaru sa poskytuje záruka životnosti, by sa im tieto informácie mali sprístupniť prostredníctvom harmonizovaného označenia. Od obchodníkov predávajúcich tovar by sa malo vyžadovať, aby v prípade, ak výrobca poskytne informácie obchodníkovi, informovali spotrebiteľov o existencii a trvaní akejkoľvek obchodnej záruky týkajúcej sa životnosti, ktorú výrobca ponúka bez dodatočných nákladov, vzťahujúcej sa na celý tovar a trvajúcej dlhšie ako dva roky. Obchodník by nemal byť povinný aktívne vyhľadávať takéto informácie výrobcu, napríklad vyhľadávaním na webových sídlach týkajúcich sa konkrétnych výrobkov. Aby sa u spotrebiteľov predišlo zámene medzi obchodnou zárukou životnosti a zákonnou zárukou súladu, spotrebiteľov by malo harmonizované označenie upozorniť na to, že majú nárok aj na zákonnú záruku súladu.

⁽¹³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁽¹⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70).

- (27) Najnovšie správy naznačujú, že spotrebiteľia často nepoznajú svoje zákonné práva podľa smernice (EÚ) 2019/771. Harmonizované oznámenie by preto malo spotrebiteľom pripomenúť existenciu a hlavné prvky zákonnej záruky súladu vrátane jej minimálneho dvojiročného trvania a všeobecného odkazu na možnosť, že trvanie zákonnej záruky súladu môže byť podľa vnútroštátneho práva dlhšie. Tým sa zabráni nožnej zámene s informáciami o obchodnej záruke týkajúcej sa životnosti.
- (28) Harmonizované označenie by sa malo zobrazovať zreteľne a používať tak, aby spotrebiteľia mohli ľahko identifikovať, na ktorý konkrétny tovar sa vzťahuje obchodná záruka týkajúca sa životnosti ponúkaná bez dodatočných nákladov, uplatňujúca sa na celý tovar, s trvaním viac ako dva roky, napríklad umiestnením označenia priamo na obale konkrétneho tovaru, viditeľným zobrazením označenia na regáli, kde je tovar, na ktorý sa takáto záruka vzťahuje, umiestnením, alebo jeho umiestnením priamo vedľa obrázku tovaru v prípade online predaja. Výrobcovia, ktorí ponúkajú takéto obchodné záruky životnosti, môžu sami umiestniť harmonizované označenie priamo na konkrétny tovar alebo na jeho obal, a to s cieľom získať obchodnú výhodu. Obchodníci by mali zabezpečiť, aby bolo harmonizované označenie jasne viditeľné. Harmonizované oznámenie by medzitým malo pre spotrebiteľov predstavovať všeobecné pripomenutie o právnej záruke súladu uplatniteľných na všetok tovar v súlade so smernicou (EÚ) 2019/771. Harmonizované oznámenie by malo byť zobrazené zreteľne, napríklad na plagáte viditeľne umiestenom na stene v obchode, vedľa pokladničného pultu alebo v prípade online predaja by malo byť umiestnené ako všeobecné pripomenutie na webovom sídle obchodníka predávajúceho tovar.
- (29) Vykonávacie právomoci by sa mali preniesť na Komisiu, pokiaľ ide o návrh a obsah harmonizovaného označenia a harmonizovaného oznámenia. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ⁽¹⁵⁾.
- (30) Vzhľadom na minimálne dvojiročné trvanie zákonnej záruky súladu, ako sa stanovuje v smernici (EÚ) 2019/771, a na skutočnosť, že mnohé poruchy výrobkov sa vyskytujú po uplynutí tohto obdobia, by sa povinnosť obchodníka informovať prostredníctvom harmonizovaného označenia spotrebiteľov o existencii a trvaní obchodnej záruky výrobcu týkajúcej sa životnosti mala uplatňovať iba na obchodné záruky týkajúce sa životnosti poskytované na obdobie dlhšie ako dva roky. Okrem toho by harmonizované označenie malo spotrebiteľov upozorniť aj na existenciu zákonnej záruky súladu.
- (31) S cieľom uľahčiť spotrebiteľom prijímať pri porovnávaní tovaru pred uzavretím zmluvy kvalifikované rozhodnutia o obchodných transakciách, by mali obchodníci informovať spotrebiteľov o existencii a trvaní obchodnej záruky výrobcu týkajúcej sa životnosti celého tovaru, nie jeho jednotlivých komponentov.
- (32) Výrobca aj predajca by mali mať naďalej možnosť ponúkať iné druhy obchodných záruk a popredajného servisu. Informácie poskytované spotrebiteľovi o iných obchodných zárukách alebo službách by však nemali spotrebiteľa uvádzať do omylu v otázkach existencie a trvania obchodnej záruky týkajúcej sa životnosti ponúkanej výrobcom bez dodatočných nákladov, ktorá sa vzťahuje na celý tovar a s trvaním dlhším ako dva roky, a pre ktorú sa používa harmonizované označenie.
- (33) S cieľom umožniť spotrebiteľom prijímať informovanejšie rozhodnutia a podporiť hospodársku súťaž medzi výrobcami v oblasti životnosti tovaru obsahujúceho digitálne prvky by mali obchodníci, ktorí tento tovar predávajú, informovať spotrebiteľov o minimálnom období, na ktoré sa výrobca zaväzuje poskytovať softvérové aktualizácie pre takýto tovar, vyjadrenom buď časovým obdobím alebo odkazom na dátum. Podobne by mali obchodníci ponúkajúci digitálny obsah a digitálne služby informovať spotrebiteľov o minimálnom období, počas ktorého sa poskytovateľ digitálneho obsahu alebo digitálnej služby zaväzuje poskytovať softvérové aktualizácie, vrátane bezpečnostných aktualizácií, ktoré sú potrebné na zachovanie súladu digitálneho obsahu a digitálnych

⁽¹⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

služieb. Touto povinnosťou by sa malo zabezpečiť, aby spotrebiteľia dostávali tieto informácie jednoduchým a jasným spôsobom, ktorý im umožní porovnať rôzne minimálne obdobia. Tým nie sú dotknuté povinnosti stanovené v práve Únie, najmä v smerniciach (EÚ) 2019/770 a (EÚ) 2019/771 a v náležitých prípadoch v práve Únie týkajúcom sa konkrétnych výrobkov. Informácie o softvérových aktualizáciách by sa mali poskytovať spôsobom, ktorý nie je zavádzajúci podľa smernice 2005/29/ES. Obchodník by mal byť povinný poskytovať tieto informácie len vtedy, ak výrobca alebo poskytovateľ tieto informácie sprístupnil.

- (34) Podľa článku 5 ods. 1 písm. e) a článku 6 ods. 1 písm. m) smernice 2011/83/EÚ sú obchodníci pred tým, ako sa zmluva stane pre spotrebiteľa záväznou, povinní poskytnúť spotrebiteľom informácie o existencii a podmienkach popredajného servisu vrátane opravárenských služieb, ak sa takéto služby poskytujú. Okrem toho s cieľom umožniť spotrebiteľom prijať kvalifikované rozhodnutie o obchodnej transakcii a vybrať si tovar, ktorý sa ľahšie opraví, by mali obchodníci pred tým, ako sa zmluva stane záväznou pre spotrebiteľov, v náležitých prípadoch poskytnúť bodové hodnotenie opraviteľnosti pre tovar, ktoré poskytol výrobca a ktoré je stanovené na úrovni Únie.
- (35) S cieľom zabezpečiť, aby boli spotrebiteľia dobre informovaní o opraviteľnosti tovaru, ktorý nakupujú, ak bodové hodnotenie opraviteľnosti nie je stanovené na úrovni Únie, by mali obchodníci poskytnúť aj ostatné príslušné informácie o oprave, ktoré poskytol výrobca, ako sú informácie o dostupnosti, odhadovaných nákladoch a postupe objednania náhradných dielov, ktoré sú potrebné na zachovanie súladu tovaru, ako aj dostupnosti pokynov na opravu a údržbu a obmedzeniach opravy.
- (36) Obchodníci by mali poskytovať spotrebiteľom harmonizované označenie, informácie o minimálnom období aktualizácií a informácie o oprave iné ako bodové hodnotenie opraviteľnosti, ak výrobca alebo poskytovateľ digitálneho obsahu alebo digitálnej služby, ak sa líši od obchodníka, príslušné informácie poskytne. Pokiaľ ide o tovar, obchodník by mal konkrétne spotrebiteľom postúpiť informácie, ktoré výrobca poskytol obchodníkovi alebo inak zamýšľal poskytnúť spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy uvedením na samotnom výrobku, jeho obale alebo štítkoch a označeniach, ktoré by si spotrebiteľ zvyčajne prečítal pred uzavretím zmluvy. Obchodník by nemal byť povinný aktívne vyhľadávať takéto informácie výrobcu, napríklad vyhľadávaním na webových sídlach týkajúcich sa konkrétnych výrobkov. Zároveň by bolo v záujme výrobcov, aby proaktívne poskytovali takéto informácie, vďaka čomu by mohli využívať túto obchodnú výhodu.
- (37) V príslušných prípadoch by mali obchodníci informovať spotrebiteľov o dostupných možnostiach dodania, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu, ako je dodanie tovaru nákladným bicyklom alebo elektrickým dodávkovým vozidlom alebo možnosť zoskupenej prepravy.
- (38) Ak zmluva, ktorá sa má uzavrieť na diaľku pomocou elektronických prostriedkov, ukladá spotrebiteľovi povinnosť zaplatiť, obchodník by mal spotrebiteľa upozorniť na harmonizované označenie vždy, keď sa poskytuje, a to jednoznačne, dôrazne a bezprostredne predtým, ako spotrebiteľ podá objednávku, aby sa zabezpečilo, že spotrebiteľ tieto informácie zohľadní.
- (39) Smernice 2005/29/ES a 2011/83/EÚ by mali naďalej fungovať ako „záchranná sieť“, ktorou sa zabezpečuje udržanie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa vo všetkých odvetviach, a to tým, že budú dopĺňať odvetvové právo a právo Únie týkajúce sa konkrétnych výrobkov, ktoré majú prednosť v prípade konfliktu ustanovení.
- (40) Keďže ciele tejto smernice, a to umožniť spotrebiteľom prijímanie kvalifikovanejších rozhodnutí o obchodných transakciách, aby sa podporila udržateľná spotreba, odstrániť praktiky poškodzujúce udržateľné hospodárstvo a brániace spotrebiteľom pri rozhodnutiach predstavujúcich udržateľnú spotrebu a zabezpečiť lepšie a jednotnejšie uplatňovanie spotrebiteľského právneho rámca Únie, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie vzhľadom na to, že daný problém sa týka celej Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

- (41) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 o vysvetľujúcich dokumentoch ⁽¹⁶⁾ sa členské štáty zaviazali, že v odôvodnených prípadoch k svojim oznámeniam o transpozičných opatreniach pripoja jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené.
- (42) S cieľom uľahčiť riadne uplatňovanie tejto smernice je dôležité, aby Komisia aktualizovala usmerňovacie dokumenty k smerniciam 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, aby sa zohľadnil obsah tejto smernice,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmeny smernice 2005/29/ES

Smernica 2005/29/ES sa mení takto:

1. V článku 2 sa prvý odsek mení takto:

a) vkladá sa toto písmeno:

„ca) ‚tovar‘ je tovar v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 (*);

(*) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES a zrušuje smernica 1999/44/ES (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019, s. 28).“;

b) dopĺňajú sa tieto písmená:

„o) ‚tvrdenie týkajúce sa životného prostredia‘ je akékoľvek oznámenie alebo zobrazenie, ktoré nie je povinné podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva, v akejkoľvek forme, vrátane textového, obrazového, grafického alebo symbolického zobrazenia, ako sú označenia, obchodné značky, názvy spoločnosti alebo názvy výrobku, v rámci obchodnej komunikácie, a ktoré uvádza alebo naznačuje, že výrobok, kategória výrobku, značka alebo obchodník majú pozitívny alebo nulový vplyv na životné prostredie, prípadne menej škodlivý vplyv na životné prostredie ako iné výrobky, značky alebo iní obchodníci, alebo že sa im za určitý čas podarilo svoj vplyv zmierniť;

p) ‚všeobecné tvrdenie týkajúce sa životného prostredia‘ je akékoľvek tvrdenie týkajúce sa životného prostredia v písomnej alebo ústnej forme, a to aj prostredníctvom audiovizuálnych médií, ktoré sa neuvádza na značke držateľa a pri ktorom sa v tom istom komunikačnom prostriedku jasne a dôrazne neuvádza špecifikácia tvrdenia;

q) ‚značka udržateľnosti‘ je akákoľvek dobrovoľná verejná alebo súkromná známka dôveryhodnosti či kvality alebo rovnocenná známka, ktorej cieľom je odlišiť a propagovať výrobok, proces alebo podnik s odkazom na jej environmentálne alebo sociálne charakteristiky, alebo oboje, a vylučuje akúkoľvek povinnú značku, ktorá sa vyžaduje podľa práva Únie alebo vnútroštátneho práva;

r) ‚certifikačný systém‘ je systém overovania treťou stranou, ktorým sa osvedčuje, že výrobok, proces alebo podnik spĺňa určité požiadavky, ktorý umožňuje používanie príslušnej značky udržateľnosti, a ktorého podmienky, vrátane jeho požiadaviek, sú verejne dostupné a spĺňajú tieto kritériá:

i) systém je za transparentných, spravodlivých a nediskriminačných podmienok otvorený všetkým obchodníkom, ktorí chcú a dokážu dodržiavať požiadavky systému;

ii) požiadavky systému vypracúva vlastník systému po konzultácii s príslušnými odborníkmi a zainteresovanými stranami;

⁽¹⁶⁾ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

- iii) v systéme sa stanovujú postupy riešenia nesúlady s požiadavkami systému a predpokladá odňatie alebo pozastavenie používania značky udržateľnosti obchodníkom v prípade nesúlady s požiadavkami systému; a
- iv) monitorovanie dodržiavania požiadaviek systému obchodníkom podlieha objektívnemu postupu a uskutočňuje ho tretia strana, ktorej právomoci a nezávislosť od vlastníka systému aj od obchodníka sú založené na medzinárodných, únijných alebo vnútroštátnych normách a postupoch;
- s) „uznané vynikajúce environmentálne vlastnosti“ sú environmentálne vlastnosti v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 (*) alebo s národnými alebo regionálnymi schémami environmentálneho označovania typu I podľa EN ISO 14024, ktoré sa oficiálne uznávajú v členských štátoch, alebo najlepšie environmentálne vlastnosti v súlade s iným platným právom Únie;
- t) „životnosť“ je životnosť v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 13 smernice (EÚ) 2019/771;
- u) „softvérová aktualizácia“ je aktualizácia, ktorá je potrebná na zachovanie súladu tovaru obsahujúceho digitálne prvky, digitálneho obsahu a digitálnych služieb v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770 (**) a smernicou (EÚ) 2019/771, vrátane bezpečnostnej aktualizácie, alebo aktualizácia funkcií;
- v) „spotrebný materiál“ je akýkoľvek komponent tovaru, ktorý sa opakovane opotrebuje a na zabezpečenie zamýšľanej funkčnosti tovaru je potrebné ho vymieňať alebo dopĺňať;
- w) „funkčnosť“ je funkčnosť v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 9 smernice (EÚ) 2019/771.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 66/2010 z 25. novembra 2009 o environmentálnej značke EÚ (Ú. v. EÚ L 27, 30.1.2010, s. 1).

(**) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019, s. 1).“

2. Článok 6 sa mení takto:

- a) v odseku 1 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) hlavné charakteristiky výrobku, ako je jeho dostupnosť, výhody, riziká, vyhotovenie, zloženie, environmentálne alebo sociálne charakteristiky, príslušenstvo, aspekty obehovosti, ako sú životnosť, opraviteľnosť alebo recyklovateľnosť, servis zákazníkom po predaji tovaru a vybavovanie sťažností, výrobný postup a dátum výroby alebo dodávky, spôsob dodania, účel použitia, možnosti využitia, množstvo, špecifikácia, jeho zemepisný alebo obchodný pôvod alebo očakávané výsledky použitia, alebo výsledky a podstatné ukazovatele skúšok alebo kontrol vykonaných na produkte.“;

- b) v odseku 2 sa dopĺňajú tieto písmená:

„d) uvádzanie tvrdenia týkajúceho sa životného prostredia vo vzťahu k budúcim environmentálnym vlastnostiam bez jasných, objektívnych, verejne dostupných a overiteľných záväzkov stanovených v podrobnom a realistickom pláne vykonávania, ktorý obsahuje merateľné a časovo ohraničené ciele a iné relevantné prvky potrebné na podporu jeho vykonávania, ako je pridelovanie zdrojov, a ktorý pravidelne overuje nezávislý odborník tretej strany, ktorého zistenia sa sprístupnia spotrebiteľom;

- e) propagácia takých prínosov pre spotrebiteľov, ktoré sú irelevantné a nevyplývajú zo žiadnej vlastnosti výrobku alebo podniku.“

3. V článku 7 sa dopĺňa tento odsek:

„7. Ak obchodník poskytuje službu, v rámci ktorej sa porovnávajú výrobky, a spotrebiteľovi poskytuje informácie o environmentálnych alebo sociálnych charakteristikách alebo o aspektoch obehovosti výrobkov, ako sú životnosť, opraviteľnosť alebo recyklovateľnosť, alebo o dodávateľoch týchto výrobkov, informácie o metóde porovnávania, výrobkoch, ktoré sú predmetom porovnávania, a o dodávateľoch týchto výrobkov, ako aj o zavedených opatreniach na zabezpečovanie aktualizácie informácií sa považujú za podstatné informácie.“

4. Príloha I sa mení v súlade s prílohou k tejto smernici.

Článok 2

Zmeny smernice 2011/83/EÚ

Smernica 2011/83/EÚ sa mení takto:

1. V článku 2 sa vkladajú tieto body:

- „14a. ‚obchodná záruka životnosti‘ je obchodná záruka výrobcu týkajúca sa životnosti uvedená v článku 17 smernice (EÚ) 2019/771, v rámci ktorej výrobca počas celého obdobia platnosti obchodnej záruky životnosti poskytuje priamo spotrebiteľovi opravu alebo výmenu tovaru v súlade s článkom 14 smernice (EÚ) 2019/771 vždy, keď si tovar nezachováva svoju životnosť;
- 14b. ‚životnosť‘ je životnosť v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 13 smernice (EÚ) 2019/771;
- 14c. ‚výrobca‘ je výrobca v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 4 smernice (EÚ) 2019/771;
- 14d. ‚bodové hodnotenie opraviteľnosti‘ je bodové hodnotenie, ktorým sa vyjadruje možnosť opravy tovaru na základe harmonizovaných požiadaviek stanovených na úrovni Únie;
- 14e. ‚softvérová aktualizácia‘ je bezplatná aktualizácia vrátane bezpečnostnej aktualizácie, ktorá je potrebná na zachovanie súladu digitálnych prvkov, digitálneho obsahu a digitálnych služieb v súlade so smernicami (EÚ) 2019/770 a (EÚ) 2019/771;“

2. V článku 5 sa odsek 1 mení takto:

a) písmeno e) sa nahrádza takto:

- „e) pripomenutie existencie zákonnej záruky súladu tovaru a jej hlavných prvkov vrátane jej minimálneho dvojiročného trvania, ako sa stanovuje v smernici (EÚ) 2019/771, zreteľným spôsobom pri použití harmonizovaného oznámenia uvedeného v článku 22a tejto smernice;“

b) vkladajú sa tieto písmená:

- „ea) ak výrobca ponúka spotrebiteľovi obchodnú záruku životnosti bez dodatočných nákladov, ktorá sa vzťahuje na celý tovar, s trvaním dlhším ako dva roky, a sprístupní tieto informácie obchodníkovi, informácie o tom, že na uvedený tovar sa vzťahuje takáto záruka, jej trvaní a pripomenutie existencie zákonnej záruky súladu, zreteľným spôsobom pri použití harmonizovaného označenia uvedeného v článku 22a;
- eb) pripomenutie existencie zákonnej záruky súladu digitálneho obsahu a digitálnych služieb;
- ec) v príslušných prípadoch existencia a podmienky popredajného servisu a obchodných záruk;
- ed) pre tovar s digitálnymi prvkami, pre digitálny obsah a pre digitálne služby, v prípade ktorých výrobca alebo poskytovateľ informácie sprístupní obchodníkovi, informácie o minimálnom období, vyjadrenom buď časovým obdobím alebo odkazom na dátum, počas ktorého výrobca alebo poskytovateľ poskytuje softvérové aktualizácie.“;

c) dopĺňajú sa tieto písmená:

- „i) v príslušných prípadoch informácie o bodovom hodnotení opraviteľnosti tovaru;
- j) ak sa písmeno i) neuplatňuje a za predpokladu, že výrobca sprístupní informácie obchodníkovi, informácie o dostupnosti, odhadovaných nákladoch a postupe objednania náhradných dielov, ktoré sú potrebné na zachovanie súladu tovaru, o dostupnosti pokynov na opravu a údržbu a o obmedzeniach týkajúcich sa opráv.“

3. V článku 6 sa odsek 1 mení takto:

a) písmeno g) sa nahrádza takto:

„g) podmienky týkajúce sa platby, dodania vrátane v príslušných prípadoch dostupných možností dodania šetrných k životnému prostrediu, plnenia, lehotu, do ktorej sa obchodník zaväzuje dodať tovar alebo poskytnúť služby, a v príslušných prípadoch obchodníckove podmienky vybavovania reklamácií;“

b) písmeno l) sa nahrádza takto:

„l) pripomenutie existencie zákonnej záruky súladu tovaru a jej hlavných prvkov vrátane jej minimálneho dvojročného trvania, ako sa stanovuje v smernici (EÚ) 2019/771, zreteľným spôsobom pri použití harmonizovaného oznámenia uvedeného v článku 22a tejto smernice;“

c) vkladajú sa tieto písmená:

„la) ak výrobca ponúka spotrebiteľovi obchodnú záruku životnosti bez dodatočných nákladov, ktorá sa vzťahuje na celý tovar, s trvaním dlhším ako dva roky, a sprístupní tieto informácie obchodníkovi, informácie o tom, že na uvedený tovar sa vzťahuje takáto záruka, jej trvaní a pripomenutie existencie zákonnej záruky súladu, zreteľným spôsobom pri použití harmonizovaného označenia uvedeného v článku 22a;

lb) pripomenutie existencie zákonnej záruky súladu digitálneho obsahu a digitálnych služieb;

lc) pre tovar s digitálnymi prvkami, pre digitálny obsah a pre digitálne služby, v prípade ktorých výrobca alebo poskytovateľ takéto informácie sprístupní obchodníkovi, informácie o minimálnom období, vyjadrenom buď časovým obdobím alebo odkazom na dátum, počas ktorého výrobca alebo poskytovateľ poskytuje softvérové aktualizácie.“;

d) dopĺňajú sa tieto písmená:

„u) v príslušných prípadoch informácie o bodovom hodnotení opraviteľnosti tovaru;

v) ak sa písmeno u) neuplatňuje a za predpokladu, že výrobca sprístupní informácie obchodníkovi, informácie o dostupnosti, odhadovaných nákladoch a postupe objednania náhradných dielov, ktoré sú potrebné na zachovanie súladu tovaru, o dostupnosti pokynov na opravu a údržbu a o obmedzeniach týkajúcich sa opráv.“

4. V článku 8 ods. 2 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„2. Ak zmluva, ktorá sa má uzavrieť na diaľku pomocou elektronických prostriedkov, ukladá spotrebiteľovi povinnosť zaplatiť, obchodník musí spotrebiteľa upozorniť na informácie uvedené v článku 6 ods. 1 písm. a), e), la), o) a p), a to jednoznačne, dôrazne a bezprostredne predtým ako spotrebiteľ podá objednávku.“

5. V kapitole V sa vkladá tento článok:

„Článok 22a

Harmonizované oznámenie a harmonizované označenie

1. S cieľom zabezpečiť, aby boli spotrebiteľia dobre informovaní a mohli ľahko porozumieť svojim právam v celej Únii, sa harmonizované oznámenie používa na poskytovanie informácií podľa článku 5 ods. 1 písm. e) a článku 6 ods. 1 písm. l), a harmonizované označenie sa používa na poskytovanie informácií podľa článku 5 ods. 1 písm. ea) a článku 6 ods. 1 písm. la).

2. Do 27. septembra 2025 Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov spresní návrh a obsah harmonizovaného oznámenia uvedeného v odseku 1.

3. Harmonizované oznámenie musí obsahovať hlavné prvky zákonnej záruky súladu vrátane jej minimálneho dvojročného trvania, ako sa stanovuje v smernici (EÚ) 2019/771, a všeobecného odkazu na možnosť, že trvanie zákonnej záruky súladu je podľa vnútroštátneho práva dlhšie.

4. Do 27. septembra 2025 Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov spresní dizajn a obsah harmonizovaného označenia uvedeného v odseku 1.
 5. Harmonizované oznámenie a harmonizované označenie musia byť ľahko rozpoznateľné a zrozumiteľné pre spotrebiteľov a ľahko použiteľné a reprodukovateľné pre obchodníkov.
 6. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 27a.“
6. Vkladá sa tento článok:

„Článok 27a

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 (*).
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).“

Článok 3

Podávanie správ Komisiou a preskúmanie

Do 27. septembra 2031 Komisia predloží správu o uplatňovaní tejto smernice Európskemu parlamentu a Rade.

Uvedená správa obsahuje posúdenie prínosu tejto smernice k posilneniu práv spotrebiteľov, najmä účinnosti harmonizovaného označenia a harmonizovaného oznámenia z hľadiska zlepšenia dostupnosti obchodných záruk životnosti a ich pochopenia spotrebiteľmi, ako aj zvýšenia informovanosti spotrebiteľov o ich práve v rámci právnej záruky súladu. V správe sa okrem toho posúdi celkový prínos tejto smernice k účasti spotrebiteľov na zelenej transformácii a jej vplyv na obchodníkov.

Spolu so správou sa v náležitých prípadoch predložia príslušné legislatívne návrhy.

Článok 4

Transpozícia

1. Členské štáty prijímú a uverejnia do 27. marca 2026 opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Tieto opatrenia sa uplatňujú od 27. septembra 2026.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upraví členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných opatrení vnútroštátneho práva, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 5

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 6

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 28. februára 2024

Za Európsky parlament
predsedníčka
R. METSOLA

Za Radu
predseda
M. MICHEL

PRÍLOHA

Príloha I k smernici 2005/29/ES sa mení takto:

1. Vkladá sa tento bod:

„2a. Zobrazenie značky udržateľnosti, ktorá nie je založená na certifikačnom systéme alebo ktorú nezaviedli verejné orgány.“
2. Vkladajú sa tieto body:

„4a. Uvedenie všeobecného tvrdenia týkajúceho sa životného prostredia, pri ktorom obchodník nie je schopný preukázať, že v súvislosti s týmto tvrdením boli uznané vynikajúce environmentálne vlastnosti.

4b. Uvedenie tvrdenia týkajúceho sa životného prostredia o celom výrobku alebo celom podniku obchodníka, ak sa týka len určitého aspektu výrobku alebo konkrétnej činnosti podniku obchodníka;

4c. Uvedenie tvrdenia, založeného na kompenzácii emisií skleníkových plynov, že výrobok má neutrálny, znížený alebo pozitívny vplyv na životné prostredie z hľadiska emisií skleníkových plynov.“
3. Vkladá sa tento bod:

„10a. Prezentovanie požiadaviek uložených v právnych predpisoch na všetky produkty v príslušnej kategórii produktov na trhu Únie ako charakteristických vlastností ponuky obchodníka.“
4. Vkladajú sa tieto body:

„23d. Zamlčanie informácií spotrebiteľovi o skutočnosti, že aktualizácia softvéru bude mať negatívny vplyv na fungovanie tovaru s digitálnymi prvkami alebo na používanie digitálneho obsahu alebo digitálnych služieb.

23e. Prezentovanie aktualizácie softvéru ako potrebnej, keď sa ňou zlepšia len vlastnosti funkcií.

23f. Každá obchodná komunikácia o tovare s vlastnosťou zavedenou na obmedzenie jeho životnosti, napriek tomu, že obchodník má k dispozícii informácie o tejto vlastnosti a jej účinkoch na životnosť tovaru.

23g. Nepravdivé tvrdenie, že za bežných podmienok používania má tovar určitú životnosť z hľadiska času alebo intenzity používania.

23h. Prezentovanie tovaru ako tovaru, ktorý možno opraviť, ak to tak nie je.

23i. Navádzanie spotrebiteľa nahradiť alebo doplniť spotrebné časti tovaru skôr, ako je nevyhnutné z technických dôvodov.

23j. Zamlčanie informácií o poškodení funkčnosti tovaru pri používaní spotrebného materiálu, náhradných dielov alebo príslušenstva nedodaných pôvodným výrobcom alebo nepravdivé tvrdenie, že k takémuto poškodeniu dôjde.“